

Lopen kunta

Ympäristönsuojelu- määräysten perustelut voimaan 1.4.2025

Käsittely

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 10.12.2024 (§ 57)

Kunnanhallitus 10.2.2025 (§ 1)

Valtuusto 24.2.2025 (§ 6)

Sisällysluettelo

YLEISET MÄÄRÄYKSET	1
1 § Määräysten antaminen ja valvonta	1
2 § Määräysten tavoitteet	1
3 § Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin	1
4 § Määritelmät ja paikalliset olosuhteet.....	2
JÄTEVEDET	2
5 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja muiden vastaavien laitteiden pesu	2
6 § Mattojen, tekstiilien ja muiden vastaavien pesu.....	2
7 § Hulevesien ja työmaavesien käsittely.....	2
8 § Maitohuoneiden, eläintilojen ja eläinten pesuvedet	3
9 § Talousjätevesien käsittely viemäriverkostojen ulkopuolella.....	3
9.1. Ranta-alueilla jätevesien käsittely ja johtaminen.....	3
9.2. Pohjavesialueilla jätevesien käsittely ja johtaminen	4
10 §Jätevesijärjestelmän sijoittaminen	4
11 §Altaiden jätevedet	5
12 §Kuivakäymälän sijoitus ja hoito	5
13 §Haja-asutuksen jätevesilietteen käsittely ja hyödyntäminen maataloudessa	5
MÄÄRÄYKSET MAATALOUDEN PÄÄSTÖJEN RAJOITTAMISEKSI	5
14 §Lannoitteiden käyttö pilaantumiselle herkillä alueilla	5
15 §Lantavarastojen, eläinsuojien ja eläinten ulkotarhojen sijoittaminen.....	5
MÄÄRÄYKSET ILMAPÄÄSTÖJEN RAJOITTAMISEKSI	6
16 §Kunnostus- ja puhtaanapitotyöt.....	6
17 §Savukaasupäästöjen ja niiden haitallisten vaikutusten ehkäisy.....	6
MELUNTORJUNTAA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET	7
18 §Meluntorjuntaa koskevat määräykset.....	7
19 §Meluilmoitusmenettely ja siitä poikkeaminen	7
POLTTONESTEIDEN JA VAARALLISTEN KEMIKAALIEN VARASTOINTI JA KÄSITTELY	7
20 §Öljy- ja kemikaalisäiliöiden tarkastaminen ja poistaminen	7
21 §Nestemäisten kemikaalien säilyttäminen ja varastointi.....	8
22 §Polttonesteen täyttö- tai jakelupaikka	8
JÄTTEET	8
23 §Eräiden jätteiden pienimuotoinen hyödyntäminen maarakentamisessa	8
24 §Rakennusten polttaminen	9

MUUT MÄÄRÄYKSET	9
25 §Maalämpöjärjestelmän rakentaminen	9
26 §Lumen vastaanottopaikat	9
27 §Vieraslajit	10
28 §Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä	10
29 §Ympäristönsuojelumääräysten rikkominen ja seuraamukset	10
30 §Ympäristönsuojelumääräysten liitteiden päivittäminen	10
31 §Ympäristönsuojelumääräysten voimaantulo.....	10

YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Määräysten antaminen ja valvonta

Ympäristönsuojelulain 202 § antaa kunnalle mahdollisuuden antaa ympäristönsuojelulain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia, paikallisista olosuhteista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä.

Ympäristönsuojelulain 22 §:n 1 momentin mukaan kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelulain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä huolehtii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Viimeksi mainitun lain mukaan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät hoitaa kunnan määräämä toimielin.

Ympäristönsuojelulain 22 §:n 2 momentin mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi siirtää sille ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua toimivaltaa, lukuun ottamatta hallinnollisen pakon käyttämistä, viranhaltijalle siten kuin kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa säädetään.

2 § Määräysten tavoitteet

Määräysten yleinen tavoite on ympäristön pilaantumisen ennaltaehkäisy sekä pilaantumisesta aiheutuvien haittojen poistaminen ja vähentäminen. Lähtökohtana ovat paikalliset olosuhteet.

Määräyksessä viitataan ympäristönsuojelulakiin, jonka 1 luvun ”Yleiset säännökset” ovat tavoitteiden ja määräysten soveltamisen kannalta olennaisia. Säännöksissä määritellään mm. ympäristön pilaantumisen käsite, yleiset periaatteet ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa, toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuus sekä maaperän ja pohjaveden pilaamiskiellot.

3 § Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin

Ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaan määräykset voivat koskea koko kuntaa tai sen osaa. Määräykset koskevat koko kuntaa, ellei määräyksissä ole toisin mainittu. Ympäristönsuojelulain 202 §:n 2 ja 3 momenteissa on rajattu, mitä toimintaa määräykset koskevat.

Ympäristönsuojelumääräyksiä vastaavia kunnallisia säännöstöjä ovat esimerkiksi jätehuoltomääräykset ja rakennusjärjestys. Ympäristönsuojelumääräykset ovat säädöshierarkkisesti samantasoisia muiden kunnallisten säännöstöjen kanssa. Koska ympäristönsuojelumääräykset annetaan ympäristönsuojelullisin perustein, tulee niissä annettua parempaan ympäristönsuojelulliseen tulokseen tai tasoon johtavaa määräystä noudattaa, vaikka samasta asiasta olisikin määrätty muussa kunnallisessa säännöstössä.

Lupa-asiaa tai muuta viranomaispäätöstä ratkaistaessa tulee ympäristönsuojelumääräykset ottaa huomioon.

4 § Määritelmät ja paikalliset olosuhteet

Paikallisina olosuhteina voidaan ottaa huomioon ympäristönsuojelullisesti erityishuomiota vaativat alueet. Tällaisia alueita ovat esimerkiksi taajaan rakennetut alueet, pohjavesialueet ja ranta-alueet.

JÄTEVEDET

5 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja muiden vastaavien laitteiden pesu

Ajoneuvojen ja muiden vastaavien laitteiden pesuvedet ovat jätevesiä, jotka on käsiteltävä kuten muutkin jätevedet. Pesuvedet sisältävät pesuaineita sekä pesussa liuenneita muita haitallisia aineita, jotka aiheuttavat ympäristön pilaantumisen vaaraa. Pesu vesistön rannalla tai pesuveden johtaminen hulevesiviemäriin voi aiheuttaa vesistön pilaantumista, jos jätevedet pääsevät valumaan tai johtumaan vesistöön.

Pohjaveden muodostumisalueella maaperä mahdollistaa veden merkittävän imeytymisen pohjavedeksi. Muodostumisalueella maakerrokset ovat hyvin vettä johtavia ja siksi jätevedet aiheuttavat erityisesti pohjaveden pilaantumisen vaaraa, jos ne pääsevät imeytymään maahan. Pohjaveden pilaantumisen vaaran aiheuttaminen on kielletty ympäristönsuojelulain 17 §:ssä, joten autojen ja muiden vastaavien laitteiden pesemisen kieltäminen muualla kuin erikseen rakennetulla paikalla on perusteltua.

Ajoneuvojen ja muiden vastaavien laitteiden ammattimaisessa tai säännöllisessä ja laajamittaisessa pesussa syntyy paljon jätevesiä. Jätevedet tulee käsitellä asianmukaisesti joko johtamalla ne jätevesiviemäriverkostoon tai jätevesien käsittelyjärjestelmään. Viemäriverkoston ja käsittelyjärjestelmän toiminnan kannalta on tarpeen, että jätevedet esikäsitellään esimerkiksi hiekan- ja öljynerotuskaivoissa.

6 § Mattojen, tekstiilien ja muiden vastaavien pesu

Mattojen, tekstiilien ja muiden vastaavien pesussa syntyvät pesuvedet sisältävät pesuaineita sekä pesussa liuenneita aineita. Pesuvedet voivat suoraan vesistöön joutuessaan aiheuttaa ympäristön pilaantumista. Pesu- ja lika-aineita sisältävien jätevesien pääseminen puhdistamatta vesistöön aiheuttaa mm. vesistöjen rehevöitymistä ja vesistön virkistyskäytön laskemista.

7 § Hulevesien ja työmaavesien käsittely

Hulevedellä tarkoitetaan maan pinnalta, rakennuksen katolta tai muilta vastaavilta pinnoilta pois johdettavaa sade- ja sulamisvettä sekä perustusten kuivatusvettä. Varasto- ja vastaavilta alueilta tuleva hulevesi sisältää ravinteiden ja epäpuhtauksien lisäksi usein myös haitallisia aineita, joiden pääsy ympäristöön erityisesti onnettomuustilanteissa voidaan rajoittaa sulkuventtiilikaivoilla. Määräyksellä vähennetään hulevesistä aiheutuvaa vesistökuormitusta ja suojellaan pohjaveden laatua.

Työmaavesillä tarkoitetaan työmailla muodostuvia vesiä tai lietettä. Työmaalla tarkoitetaan rakennus- tai saneeraustyömaita, joissa kaivetaan maata, louhitaan tai porataan kiviainesta tai kunnostetaan rakennusten julkisivuja tai muita ulkopintoja.

Vesistöön, ojiin tai hulevesiviemäriin johdettavan ja maahan imeytettävän työmaaveden tulee olla laadultaan sellaista, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumista tai haittaa rakennetulle ympäristölle ja sen rakenteille, kuten hulevesiviemärin tukkeutumista tai syöpymistä. Vesistöön johdettavan työmaaveden laadun tulee vastata tai olla puhtaampaa kuin purkuvesistön laatu.

Tarvittaessa poistettavan veden laatu pitää selvittää näytteenotoin ja laboratorioanalyysin, sillä työmaavesien mahdollisesti sisältämät haitalliset ainesosat voivat olla haitallisia purkuvesistön laadulle ja sen eliöstölle, viemäreille, kaivoille, pumppaamoille, jätevedenpuhdistamoille, kaduille, pihaille, puistolle ym. ympäristölle ja sen rakenteille. Edellä mainittuja haitta-aineita tai ominaisuuksia työmaavesissä ovat esimerkiksi kiintoaineen suuri määrä, veden emäksisyys tai happamuus, veden korkea lämpötila, ravinteet (typpi, fosfori), raskasmetallit, mineraaliöljyt ym. kemialliset yhdisteet.

8 § Maitohuoneiden, eläintilojen ja eläinten pesuvedet

Alueella on sellaisia eläinsuojia, jotka eivät ole ympäristölupavelvollisia tai joihin ei sovelleta ympäristönsuojelulain 115a §:n mukaista ilmoitusmenettelyä. Pesuvedet voivat ympäristöön johdettuna aiheuttaa merkittävää pistemäistä kuormitusta, vettymishaittaa tai ympäristön pilaantumisen vaaraa, joten niiden käsittelyä ja johtamista koskevat ympäristönsuojelumääräykset ovat tarpeen.

9 § Talousjätevesien käsittely viemäriverkostojen ulkopuolella

Ympäristönsuojelulain 155 §:n mukaan, jos kiinteistöä ei ole liitetty viemäriverkostoon eikä toimintaan tarvita ympäristölupaa, jätevedet on johdettava ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Pohjavesialueet ja vesistöjen ranta-alueet voidaan katsoa sellaisiksi herkeiksi alueiksi, joilla ympäristönsuojelulain 156c §:n mukaisen ankaramman puhdistusvaatimuksen täyttäminen on tarpeen ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Puhdistustasossa noudatetaan valtioneuvoston asetuksessa 157/2017 määriteltyä ohjeellista puhdistustasoa.

9.1. Ranta-alueilla jätevesien käsittely ja johtaminen

Puhdistettukin jätevesi sisältää ravinteiden lisäksi esimerkiksi ulosteperäisiä mikrobeja, lääkeainejäämiä, raskasmetallijäämiä ja muita vastaavia aineita, jotka voivat aiheuttaa vesistön pilaantumisen riskin. Tästä syystä uusissa rakennuksissa vesikäymälän jätevesien johtaminen umpisäiliöön kiinteistökohtaisen käsittelyjärjestelmän sijaan on perusteltua. Lisäksi vesistöjen ranta-alueilla puhdistettuakaan jätevettä ei saa johtaa suoraan vesistöön, vaan se tulee imeyttää maaperään riittävän etäällä vesistöstä.

Kun ranta-alueella jätevedet puhdistetaan ympäristönsuojelulainsäädännön ja määräyksen 9.1 edellyttämällä tavalla, ei niiden maastoon johtamisen voida katsoa aiheuttavan pilaantumista. Puhdistettujen jätevesien näytteenottomahdollisuudella varmistetaan mahdollisuus tarvittaessa seurata puhdistusjärjestelmän tehoa ja toimivuutta.

Ympäristönsuojelulain 155 §:n mukaisesti muut kuin vesikäymälän jätevedet voidaan johtaa puhdistamattomina maahan, jos niiden määrä on vähäinen eikä niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Vähäisinä määrinä voidaan pitää ainoastaan ns. kantovedellisten rakennusten jätevesiä. Kantovedellisen rakennuksen määritelmä on avattu tarkemmin määräysten 4 §:ssä.

9.2. Pohjavesialueilla jätevesien käsittely ja johtaminen

Ympäristönsuojelulain 17 §:ssä säädetään pohjaveden pilaamiskiellosta. Jo pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on pilaamiskiellon vastaista. Puhdistettukin jätevesi sisältää ravinteiden lisäksi esimerkiksi ulosteperäisiä mikrobeja, lääkeainejäämiä, raskasmetallijäämiä ja muita vastaavia aineita, jotka voivat aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen riskin. Tästä syystä kaikissa rakennuksissa vesikäymälän jätevesien johtaminen umpisäiliöön kiinteistökohtaisen jätevesijärjestelmän sijaan on perusteltua.

Kun pohjavesialueella muut talousjätevedet kuin käymäläjätevedet puhdistetaan ympäristönsuojelulainsäädännön ja määräyksen 9.2 edellyttämällä tavalla, ei niiden maastoon johtamisen voida katsoa aiheuttavan pilaantumista. Puhdistettujen harmaiden vesien näytteenottomahdollisuudella varmistetaan mahdollisuus tarvittaessa seurata puhdistusjärjestelmän tehoa ja toimivuutta.

Ympäristönsuojelulain 155 §:n mukaisesti muut kuin vesikäymälän jätevedet voidaan johtaa puhdistamattomina maahan, jos niiden määrä on vähäinen eikä niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Vähäisinä määrinä voidaan pitää ainoastaan ns. kantovedellisten rakennusten jätevesiä. Kantovedellisen rakennuksen määritelmä on avattu tarkemmin määräysten 4 §:ssä.

10 § Jätevesijärjestelmän sijoittaminen

Suojaetäisyyksien tarkoituksena on ehkäistä jätevesijärjestelmistä mahdollisesti aiheutuvia ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin mukaisia päästöjä, joista aiheutuu 5 §:n 2 momentin mukaista ympäristön pilaantumista. Suojaetäisyyksillä voidaan ehkäistä muun muassa kaivojen, vesistöjen ja pohjavesien pilaantumista sekä hajuhaittoja. Määräykset perustuvat yleisesti käytössä oleviin suojaetäisyyksiin ja niiden perusteet ovat ensisijaisesti vesien- sekä terveyden-suojelullisia.

11 § Altaiden jätevedet

Kloorilla ja muilla kemikaaleilla on haitallisia vaikutuksia vesistöihin ja pohjavesiin (YSL 17 §). Kloorin hygienisoimiskyky vähenee ajan saatossa, mutta kloori ei kuitenkaan katoa, vaan muodostaa myrkyllisiä reaktiotuotteita.

Veden tyhjennyksiä varten voidaan esimerkiksi rakentaa purkukaivo, johon tyhjennysveden voi purkaa myös talviaikana. Tyhjennyskaivoksi käy pohjaton, riittävällä sepelipesällä varustettu betonirengaskaivo.

12 § Kuivakäymälän sijoitus ja hoito

Ulkokäymälästä tai käymäläjätteen kompostorista voi aiheutua vesistön rehevöitymistä ja mikrobiologista haittaa (mikrobeja sekä pieneliöitä), mikäli ne sijoitetaan tulva-alueelle, liian lähelle vesistöä, noroa tai ojaa. Huonosti hoidettuna niistä voi aiheutua myös naapuruussuhdelaissa kiellettyä kohtuutonta naapuruushaittaa. Käymäläjäte sisältää runsaasti ravinteita, joiden pääsy vesistöön tulee rajata mahdollisimman vähäiseksi.

13 § Haja-asutuksen jätevesilietteen käsittely ja hyödyntäminen maataloudessa

Määräys on tarpeen ympäristönsuojelulain 17 §:ssä annetun pohjaveden pilaamiskiellon täytäntöön panemiseksi.

MÄÄRÄYKSET MAATALOUDEN PÄÄSTÖJEN RAJOITTAMISEKSI

14 § Lannoitteiden käyttö pilaantumiselle herkillä alueilla

Lietelannan, virtsan, jätevesilietteen ja säilörehun puristenesteiden käyttö lannoitteena vedenottamon läheisyydessä saattaa vaarantaa pohjaveden ja talousveden laadun ja aiheuttaa terveyshaittoja.

Lietelannan, virtsan, jätevesilietteen ja säilörehun puristenesteiden käyttö lannoitteena pohjavesialueella voi aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa (YSL 17 §).

15 § Lantavarastojen, eläinsuojien ja eläinten ulkotarhojen sijoittaminen

Uusien eläinsuojien ja niihin liittyvien toimintojen sijoittumista on tarpeen säännellä, jotta voidaan rajoittaa vesistöihin kohdistuvaa hajakuormitusta sekä ehkäistä naapurustolle aiheutuvia haittoja, kuten haju- tai pölyhaittaa.

Lanta- ja tuorerehusäiliöt tai varastot, lannoitevalmisteiden varastointiin tarkoitetut aumat ja torjunta-aine- ja lannoitevarastot voivat aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa, joten määräys on tarpeellinen pohjaveden suojelemiseksi.

MÄÄRÄYKSET ILMAPÄÄSTÖJEN RAJOITTAMISEKSI

16 § Kunnostus- ja puhtaanapitotyöt

Suoritettaessa erilaisia kunnostus-, huolto-, rakennus- tai purkutöitä voi ympäristöön päästä ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa aiheuttavaa ja terveydelle ja viihtyisyydelle haitallisia päästöjä. Määräys näiden päästöjen rajoittamiseksi on tarpeen ympäristön, terveyden ja omaisuuden suojelun vuoksi. Työkohteen asianmukainen siivoaminen on tarpeen jätelain 72 §:n mukaisen roskaantumisen ehkäisemiseksi.

Ilmoitusvelvollisuus on tarpeen, jotta alueen asukkaat pystyvät varautumaan mahdollisiin haittoihin.

Pölyntorjunta on tärkeää hyvän ilmanlaadun turvaamiseksi etenkin taajama-alueilla. Määräys on tarpeen, jotta voidaan rajoittaa päästöjä ilmaan etenkin keväisin, jolloin ilmanlaatu on usein huono katualueiden voimakkaan pölyämisen vuoksi.

17 § Savukaasupäästöjen ja niiden haitallisten vaikutusten ehkäisy

- Savukaasujen mukana ympäristöön pääsevät epäpuhtaudet ja haju heikentävät ympäristön viihtyisyyttä ja terveydellistä laatua. Niistä saattaa lisäksi aiheutua haittaa myös yksityiselle omaisuudelle ja sen käytölle. Ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi on perusteltua kieltää kiinteistökohtaisissa lämmityskattiloissa ja muissa tulisijoissa haitallisia ympäristövaikutuksia aiheuttavien polttoaineiden käyttö.

Poltettaessa jätteitä tai muuta huonosti palavaa tai haitallisia aineita sisältävää materiaalia kiinteistökohtaisissa lämmityskattiloissa tai muissa tekniikoiltaan puutteellisissa tulipesissä syntyy polton yhteydessä terveydelle ja ympäristölle haitallisia aineita ja yhdisteitä, joista saattaa aiheutua terveyshaittoja tai muuta ympäristön pilaantumisen vaaraa. Jätteiden poltosta määrätään myös Lopen kunnan jätehuoltomääräyksissä. Asiayhteyden vuoksi tämä todetaan myös ympäristönsuojelumääräyksissä.

- Lämmityskattiloiden ja muiden tulipesien käytöstä syntyvien päästöjen määrä ja laatu riippuvat käytettävän polttoaineen lisäksi myös käytettävien laitteiden laadusta ja kunnosta. Tämän vuoksi on tärkeää tarkkailla käytössä olevien laitteiden kuntoa ja huolehtia siitä, että ne huolletaan säännöllisesti. Polttolaitteiston huollossa on noudatettava laitevalmistajan antamia käyttö- ja huolto-ohjeita. Pelastusviranomaisen antaa tarkempia ohjeita mm. nuohoukseen liittyen.
- Oksien, risujen, lehtien sekä muiden jätteiden avopoltosta voidaan katsoa aiheutuvan haittaa naapurustolle savuamisen, noen ja hajun muodossa, minkä vuoksi avopoltto on kielletty taajaan rakennetulla alueella. Kuivien oksien, risujen tai käsittelemättömän puun polttamisesta kiinteässä tulipesässä ei voida katsoa aiheutuvan terveyshaittoja tai muuta ympäristön pilaantumisen vaaraa.
- Kuivien oksien, risujen, olkien lehtien ja käsittelemättömän puun poltosta taajaan rakennetun alueen ulkopuolella ei katsota aiheutuvan merkittäviä haittoja ympäristölle. Muiden jätteiden poltosta voi syntyä ympäristölle ja terveydelle haitallisia yhdisteitä, joten niiden poltto on kielletty.

MELUNTORJUNTAA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

18 § Meluntorjuntaa koskevat määräykset

Yöaikaisten meluhaittojen torjuminen on tarpeen melun stressiä lisäävän luonteen vuoksi ja asukkaiden riittävän unensaannin turvaamiseksi. Maa- ja metsätalouden harjoittamisen kannalta välttämättömien toimien rajaaminen määräysten ulkopuolelle on tarpeen elinkeinojen harjoittamisen vuoksi.

19 § Meluilmoitusmenettely ja siitä poikkeaminen

Ympäristönsuojelulain 118 §:n 3 momentin mukaisesti kunta voi antaa ympäristönsuojelumääräyksen toiminnoista, joista ei tarvitse tehdä pykälän mukaista meluilmoitusta. Määräyksessä kuvatuista toiminnoista ei ole tarpeen tehdä meluilmoitusta, sillä kyseisistä toiminnoista ei katsota aiheutuvan merkittävää meluhaittaa, kun ne toteutetaan määräyksissä annetulla tavalla.

Asutuksen, palvelujen tai herkkien kohteiden läheisyydessä olevista toimista on perusteltua määrätä tiedottamaan, jotta haitankärsijöillä on mahdollisuus ennalta varautua meluhaittaa aiheuttaviin toimintoihin.

Etenkin asutuksen ja herkkien kohteiden läheisyydessä äänenvahvistimien ja äänentoistolaitteiden käytöstä aiheutuvien meluhaittojen torjuminen on perusteltua ihmisten riittävän levon ja herkkien kohteiden toiminnan turvaamisen vuoksi. Määräys on tarpeen YSL 118 §:n mukaisen meluilmoitusmenettelyn ulkopuolelle jäävien toimintojen aiheuttaman meluhaitan rajoittamiseksi.

POLTTONESTEIDEN JA VAARALLISTEN KEMIKAALIEN VARASTOINTI JA KÄSITTELY

20 § Öljy- ja kemikaalisäiliöiden tarkastaminen ja poistaminen

KTM:n päätöksen (344/1983) sääntelyn tarkoittamien tarkastusvälien ulottaminen koskemaan muualla kuin pohjavesialueella sijaitsevia ja muita kuin maanalaisia öljysäiliöitä on tarpeen, sillä öljysäiliöistä aiheutuu aina maaperän pilaantumisriski (YSL 16 §), ja säännöllisellä tarkastamisella voidaan välttää vuotojen syntyminen.

Jätelain 5 §:n perusteella vanhoja säiliöitä ja niiden putkistoja pidetään jätteenä, mikäli ne poistetaan käytöstä. Säiliöiden tai niiden rakenteiden maahan jättäminen ei ole jätelain mukaista jätteen käsittelyä. Säiliöt kaikkine rakenteineen on toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn. Vanhat öljysäiliöt voivat sijaita maaperässä sellaisessa paikassa, että niitä on teknisesti tai rakenteellisesti hyvin vaikea poistaa. Poistamisesta voi tällöin aiheutua esimerkiksi kohtuutonta vahinkoa muulle omaisuudelle, jolloin poistamisvelvollisuus saattaa muodostua kohtuuttomaksi. Poikkeusta säiliön poistamisvelvollisuudesta voi hakea ympäristönsuojeluviranomaiselta. Hakeamus tulee perustella huolellisesti ja siinä tulee olla asemapiirros säiliön sijainnista kiinteistöllä. Ympäristönsuojeluviranomainen harkitsee poikkeuksen myöntämistä tapauskohtaisesti.

21 § Nestemäisten kemikaalien säilyttäminen ja varastointi

Vaarallisten kemikaalien säilyttämistä ja varastointia koskevilla määräyksillä ehkäistään maaperän, pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen vaaraa. Kemikaalien sijoittaminen suoja-
altaaseen, joista vuotojen havaitseminen ja poistaminen on mahdollista, on tärkeää maaperän (YSL 16 §) ja pohjaveden (YSL 17 §) suojelemiseksi. Vähäisetkin kemikaalivuodot voivat aiheuttaa merkittävää ympäristön pilaantumista.

Määräys säiliöiden lukitsemisesta on tarpeen, jotta voidaan estää ilkivallasta mahdollisesti aiheutuvat kemikaalien vuodot ja ympäristön pilaantuminen.

Uusien maanalaisten kemikaalisäiliöiden, lukuun ottamatta kellaritiloihin sijoitettavia säiliöitä, sijoittamisen kieltäminen pohjavesialueilla on perusteltua pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi (YSL 17 §). Maanpäällisillä uusilla säiliöillä tulee toteuttaa kaksinkertainen suojausrakenne pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi.

22 § Polttonesteen täyttö- tai jakelupaikka

Sellaiset polttonesteiden täyttö- ja jakelupisteet, joihin ei sovelleta nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista annettua valtioneuvoston asetusta (444/2010) aiheuttavat ympäristön pilaantumisen vaaraa, mikäli polttonesteitä pääsee vuotamaan maaperään ja kulkeutumaan pohjaveteen tai vesistöihin. Ympäristönsuojelumääräykset ovat tarpeen tällaisen pilaantumisen välttämiseksi koko kunnan alueella.

Määräys täyttö- ja jakelualueen päällystämisestä on tarpeen, jotta mahdolliset vuodot voidaan havaita ja kerätä talteen. Jakelupisteillä on oltava imeytysainetta mahdollisten suurempien vuotojen aiheuttaman ympäristön pilaantumisen rajoittamiseksi.

Määräys polttonestesäiliöiden ylitäytönestosta ja laponestosta on tarpeen huolimattomuudesta mahdollisesti aiheutuvien kemikaalivuotojen ehkäisemiseksi. Säiliön täyttöletkun ja siirtopumpun lukitseminen on tarpeen ilkivallasta mahdollisesti aiheutuvien kemikaalivuotojen ehkäisemiseksi.

JÄTTEET

23 § Eräiden jätteiden pienimuotoinen hyödyntäminen maarakentamisessa

Määräys on tarpeen, sillä MARA-asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle jäävä pienimuotoinen jätteen hyödyntäminen voi aiheuttaa roskaantumista ja ympäristön pilaantumisen vaaraa. Jätteen maaperään sijoittamisen kieltäminen pohjavesialueilla, ranta-alueilla ja vedenottamoiden suojavyöhykkeillä on tarpeen pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Määräys ilmoituksen tekemisestä ennen hankkeeseen ryhtymistä on perusteltua, jotta kohteiden ja toiminnan valvonta on mahdollista. Viranomaisen voi myös ilmoituksen saatuaan hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti (HL 8 §) tarvittaessa ohjata hankkeeseen ryhtyvää hakemaan toiminnalle ympäristölupaa tai tekemään MARA-asetuksen mukaisen ilmoituksen valtion valvontaviranomaiselle.

24 § Rakennusten polttaminen

Rakennusten polttamista ei käsitellä muussa kunnallisessa sääntelyssä eivätkä kokonaiset rakennukset jätesääntelyn mukaisesti ole jätettä, joten määräys on tarpeen, jotta voidaan paikallisesti ehkäistä rakennusten ja rakennelmien hävittäminen polttamalla. Polttamisesta vapautuu runsaasti savukaasuja ja erilaisia myrkyllisiä yhdisteitä.

Poikkeuksen myöntämisellä voidaan tarvittaessa mahdollistaa esimerkiksi pelastusviranomaisen tai vapaapalokunnan harjoitustoiminta. Asian johdosta tehtävässä päätöksessä voidaan antaa määräyksiä esimerkiksi sammutusvesien johtamisesta ja käsittelystä sekä etukäteen tehtävistä toimenpiteistä, kuten myrkyllisten tai palamattomien materiaalien poistosta.

MUUT MÄÄRÄYKSET

25 § Maalämpöjärjestelmän rakentaminen

Maalämpöjärjestelmistä tulee ilmoittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle valvontaa varten tarpeellisten tietojen saamista varten. Ilmoituksen johdosta ympäristönsuojeluviranomaisen on mahdollista antaa lausunto rakentamisen ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavista vaikutuksista sekä antaa tarvittaessa ohjeistusta, jolla voidaan ehkäistä ympäristön pilaantumista.

Energiakaivojen poraamisen yhteydessä voi syntyä merkittäviä määriä kiviainesta, pölyä ja lietettä, joka voi paikallisesti aiheuttaa voimakasta veden samentumista sekä lietteen kertymistä puroihin, noroihin, ojiin ja vesistöihin. Tämä voi aiheuttaa muutoksia vesistön tai muun vesi-ympäristön elinolosuhteisiin ja pilata vedenlaatua. Viemärissä liete saattaa aiheuttaa tukkeutumista ja vaikeuttaa jäteveden käsittelyä tai rikkoa viemäriputkistoja.

Pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttaa sekä energiakaivojen poraaminen että mahdolliset lämmönkeruunesteiden vuodot. Sijoittamisen kieltäminen pohjavesien muodostumisalueilla (KHO:2015:150, KHO:2019:37), vedenottamon suoja-alueelle tai 500 metriä lähemmäs vedenottamoa sekä riittävän etäisyyden jättäminen lähiympäristön yksityiskaivoihin on perusteltua maalämpöjärjestelmien aiheuttaman pilaantumisriskin (YSL 17 §) vuoksi.

26 § Lumen vastaanottopaikat

Ajoväyliltä, kaduilta ja muilta alueilta poistettava lumi saattaa sisältää roskia, öljy- ja polttoainejäämiä sekä muita ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita. Lumen vastaanotto- paikan sijoituspaikkaa on tarpeen rajoittaa, jotta sulamisvedet eivät pääse valumaan vesistöön tai pohjaveteen. Sijoituspaikan siivoaminen on tarpeen roskaantumisen (JL 72 §) ehkäisemiseksi.

27 § Vieraslajit

Laissa vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015) annetaan säännöksiä haitallisten vieraslajien tuonnin ja leviämisen ennalta ehkäisemisestä ja hallinnasta. Lain 3 §:n mukaisesti vieraslajia ei saa pitää, kasvattaa, istuttaa, kylvää tai muulla vastaavalla tavalla käsitellä siten, että se voi päästä ympäristöön. Kiinteistön omistajan tai haltijan on huolehdittava kohtuullisista toimenpiteistä kiinteistöllä esiintyvän unionin luetteloon kuuluvan tai kansallisesti merkityksellisen haitallisen vieraslajin hävittämiseksi tai sen leviämisen rajoittamiseksi, jos haitallisen vieraslajin esiintymästä tai sen leviämisestä voi aiheutua merkittävää vahinkoa luonnon monimuotoisuudelle taikka vaaraa terveydelle tai turvallisuudelle (1709/2015 4 §).

28 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

Ympäristönsuojelulain 202 §:n 4 momentin mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa näistä määräyksistä. Lupaa poikkeamisesta tulee hakea kirjallisesti. Lähtökohtana on, että määräyksistä poiketaan harvoissa yksittäistapauksissa, joissa poikkeus on hyvin perusteltu eikä aiheuta vaaraa tai haittaa ympäristölle.

Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisesta voidaan ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaisesti periä maksu.

29 § Ympäristönsuojelumääräysten rikkominen ja seuraamukset

Määräyksellä selvennetään ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen seuraamuksia. Valvontaviranomainen voi ympäristönsuojelulain 175 §:n nojalla kieltää ympäristönsuojelumääräysten rikkojaa jatkamasta tai toistamasta määräysten vastaista menettelyä tai määrätä täyttämään muulla tavalla velvollisuutensa. Ympäristönsuojelulain 184 §:n nojalla voi viranomainen tehostaa antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään.

30 § Ympäristönsuojelumääräysten liitteiden päivittäminen

Ympäristönsuojelumääräysten liitteenä olevan kartta-aineiston tietojen tarkistaminen saattaa tulla ajankohtaiseksi, vaikka määräykset muutoin olisivat vielä ajantasaiset. Siksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on syytä varata mahdollisuus tarvittaessa tarkistaa ja täydentää määräysten liitteitä myös erikseen ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksellä ilman valtuuston käsittelyä.

31 § Ympäristönsuojelumääräysten voimaantulo

Määräysten hyväksymistä koskeva päätös annetaan tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Määräykset kumoavat Lopen kunnan aiemmat ympäristönsuojelumääräykset.

Lopella on itua.
Meillä on hyvä maaperä kasvulle.

Loppi